

Norges vassdrags- og energidirektorat

Middelthunsgate 29

Postboks 5091 Majorstua

0301 Oslo

Kyrksæterøra 2.4.2013

Revidering av konsesjonsvilkår for Sjøa-vassdraget, Hollaelva og Hagaelva i Hemne kommune, Sør-Trøndelag.

Vi viser til *"Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer"* utgitt av olje- og energidepartementet. Det fremgår av punkt 8.1 hvilke revisjonssaker som skal gis prioritet. Dette gjelder blant annet:

- *Revisjonssaker i nasjonale laksevassdrag og andre vassdrag med særlig viktige fiske stammer og betydelige fiskeinteresser.*
- *Revisjonssaker som gjelder skader og ulemper i vassdrag som er spesielt viktige for friluftsliv, landskapsopplevelse og naturmangfold.*
- *Revisjonssaker hvor reguleringen er en vesentlig bidragsyter til den samlede belastningen som vassdraget er utsatt for.*

Rovatnet grunneierlag, Roberget utmarkslag, Holla utmarkslag, Søvatnet fiskarlag og Hemne jeger- og fiskeforening ønsker å komme med følgende innspill:

1. Minstevannføring som avbøtende tiltak

For uten Hagaelva energi AS i nedre del av Hagaelva, er det per i dag ingen krav til minstevannsføring i noen del av det regulerte Sjøa-vassdraget. Dette gjelder også for Hollaelva og Hagaelva som omfattes av reguleringen. Elveleiene ligger tørrlagte store deler av året. Dette fører til at potensielle gyte- og oppvekstområder for anadrom laksefisk og

stasjonære ørretbestander ikke er tilgjengelige. Dette mener vi har en klar negativ effekt på produktiviteten i vassdraget. I følge rapport 1 (2004) *"Kultiveringsplan for vassdrag i Sør-Trøndelag, del II. Anadrom laksefisk."* Utgitt av fylkesmannen i Sør-Trøndelag, beskrives laksevassdragene i Hemne kommune som små, men med stor lokal verdi. Videre vurderes Rovatnet til å være det mest særpregede av vassdragene, og med sin nære beliggenhet til sjøen beskrives Rovatnet som en av de beste sjøørretbiotopene i landsdelen. NTNU Vitenskapsmuseet vurderer i sin rapport fra 2003, *"Fiskebiologiske undersøkelser i Rovatnet og omliggende elver"*, at tettheten av ungfisk av ørret i vassdraget er lavere enn det en kan forvente i en slik elv, og at den generelle nedgangen av eldre fisk i Sjøa oppstrøms Rovatnet trolig skyldes reguleringen som i nedbørsfattige perioder nesten tørrlegger elva.

Vi mener det bør foreligge krav om slipp av minstevannsføring. Vi har ikke kompetanse til å vurdere hva minstevannsføringen bør være, men ønsker at dette undersøkes nærmere og at denne tilpasses økologien i det aktuelle vassdraget.

2. Tørrlagte elveleier har forringet landskapsopplevelsen og har negative konsekvenser for friluftsliv og rekreasjonsfiske.

Historisk har rekreasjonsfiske vært en viktig aktivitet i alle de berørte elvene og i Sjøvatnet. Vi mener at dagens reguleringsregime har hatt en svært negativ innvirkning på økologien i vassdragene og dermed muligheten til å drive rekreasjonsfiske. Sjøvatnet fiskarlag rapporterer om redusert kondisjon på fisken selv om det årlig gjennomføres tiltak for å øke denne. Videre fører tørre elveleier store deler av året til redusert natur- og landskapsopplevelse for de mange som ferdes i området og langs med vassdragene.

3. Utsetningspålegg / avbøtende tiltak

Trønderenergi har pålegg om å sette ut 5000 laksesmolt årlig i Sjøa. Smolten som settes ut er imidlertid fra Gaulastammen og er ikke genetisk tilpasset Sjøa. Dette har pågått i en årrekke og det er grunn til å tro at den lokale laksestammen er sterkt påvirket av dette tiltaket. Vi mener at avbøtende tiltak bør gjennomføres ved at det settes ut smolt med genetikk lik den lokale opprinnelige stammen, eventuelt rogn eller øyeyngel dersom dette vurderes som mer gunstig enn smolt. Biotopjusteringer, eksempelvis utlegging av gytegrus og etablering av

terskler bør også vurderes. Erosjon i strandsonen er et økende problem i Søvatnet. Grunneierne i området har registrert en hyppigere og raskere magasinifylling/tømming de siste årene. Langvarig tørrlegging av en stor reguleringszone, samt erosjon i bekkeløp har ført til redusert næringsproduksjon og begrenser fiskens vandringsmuligheter til egnede gytebekker. Plastring og revegetering av strandsonen samt utløpsbekker kan være en farbar vei for å stoppe den negative utviklingen.

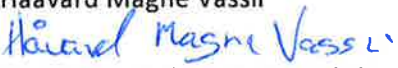
4. Konklusjon

Med dagens kunnskapsnivå rundt innsjø- og elvekologi, samt fokus på allmenne fiske- og friluftsinnteresser mener vi det er naturlig at vilkårene for konsesjonen i Søavassdraget herunder Hollaelva og Hagaelva tas opp til revisjon snarest .

Med hilsen

Geir Anders Mæhlen

Styreleder, Holla Utmarkslag

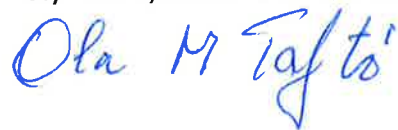
Haavard Magne Vassli

Styreleder, Roberget Utmarkslag

Ole Even Gjengstø

Leder, Hemne Jeger- og fiskeforening

Ola Taftø

Styreleder, Rovatnet utmarkslag

Oddgeir Slupphaug

Søvatnet fiskarlag

